

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 497

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 19 mai 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 837 din 9 decembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 790 alin. (1) din Codul de procedură civilă	2–4
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
657. — Hotărâre privind aprobarea conținutului și a metodologiei de colectare și raportare a datelor pentru supravegherea bolilor transmisibile în Registrul unic de boli transmisibile.....	5–7
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.405. — Ordin al ministrului sănătății privind completarea metodologiei de încadrare a riscului infecțios pentru persoanele decedate cu boli infecțioase, aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.533/2017	8
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
74. — Ordin pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 2 alin. (1) din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 149/2020 privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conducta de transport gaze naturale Isaccea 2—Negru Vodă 2 și de stabilire a unor măsuri privind aplicabilitatea acestuia.....	8–9
75. — Ordin pentru prorogarea termenelor prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 32/2021 privind aprobarea venitului reglementat, a venitului reglementat corectat și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale prin Sistemul național de transport.....	9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 10 din 21 martie 2022 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii).....	10–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 837**

din 9 decembrie 2021

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 790 alin. (1)
din Codul de procedură civilă**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 790 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Costel Irimia în Dosarul nr. 34.716/245/2017 al Judecătoriai Iași — Secția civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 83D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că stabilirea unui termen procedural în care creditorul-urmăritor poate sesiza instanța de executare în vederea validării popririi nu afectează principiul liberului acces la justiție, ci are semnificația unei măsuri pozitive de organizare a cadrului procedural în care subiecții menționați în textul criticat să-și execute drepturile. În condițiile în care, în materia executării silită, creditorul este cel direct interesat, iar, potrivit art. 646 din Codul de procedură civilă, legiuitorul a prevăzut posibilitatea acestuia de a lua cunoștință de actele dosarului de executare, apreciază că nu pot fi primite susținerile autorului excepției cu privire la faptul că momentul de la care se calculează termenul de o lună este greu de identificat, întrucât creditorul, ca parte a procesului civil în faza de executare, are obligația de a urmări finalitatea acestuia, inclusiv prin respectarea termenelor stabilite de lege, potrivit art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 11 iulie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 34.716/245/2017, **Judecătoria Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 790 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu privire la modalitatea de calcul al termenului de o lună în care creditorul poate sesiza instanța de executare pentru validarea popririi.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de creditorul Costel Irimia cu prilejul soluționării unei cauze civile având ca obiect „*validare poprire*”.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că modalitatea de stabilire, prin art. 790 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a momentului de la care se calculează termenul de o lună în care creditorul poate sesiza instanța de executare este de natură să compromită șansele reale ale acestuia de a obține analiza pe fond a cererii sale de validare a popririi, punându-l într-o situație de inferioritate față de terțul poprit, de debitor și de executorul judecătoresc. Susține

că dacă executorul judecătoresc nu îi comunică creditorului că terțul poprit nu a consemnat sau nu a plătit suma urmărilor și data la care terțul poprit trebuia să consemneze sau să plătească suma urmărilor, creditorul nu poate ști care este data la care terțul poprit trebuia să consemneze sau să plătească suma urmărilor decât prin consultarea dosarului de executare silită. Or, legea nu prevede obligația creditorului de a consulta periodic dosarul de executare silită și nici termenele maxime dintre două consultări succesive. Ca urmare, în actuala reglementare, termenul curge pentru creditor de la faptele juridice ale unui terț, care nu sunt aduse la cunoștința creditorului și care sunt incerte pentru acesta din urmă.

6. Susține, de asemenea, că posibilitatea de a sesiza instanța de executare trebuie să fie efectivă, nicidecum iluzorie pentru creditor, pentru a fi respectate dispozițiile art. 21 din Constituție și art. 6 paragraful 1 din Convenția europeană a drepturilor omului, însă limitarea accesului la justiție prin stabilirea unui termen procedural scurt, de o lună, calculat de la fapta unui terț, care se produce fără participarea creditorului și fără înștiințarea acestuia, în locul unui termen calculat de la comunicarea făcută creditorului sau de la momentul în care acesta a aflat, pe orice cale, despre fapta terțului, este vădit vătămătoare și generează un dezechilibru nejustificat între situația juridică a creditorului față de debitor, aducându-l pe creditor în situația de a nu putea valorifica dreptul de a obține executarea silită a unei obligații.

7. **Judecătoria Iași — Secția civilă** apreciază că prevederile art. 790 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu încalcă dreptul creditorului la un proces echitabil. Arată, astfel, că, potrivit art. 645 alin. (1) și art. 646 alin. (1) din Codul de procedură civilă, creditorul și debitorul sunt părți în procedura de executare silită, iar din coroborarea acestor prevederi de lege rezultă dreptul creditorului de a lua cunoștință despre actele dosarului de executare, deci inclusiv despre adresa de poprire comunicată terțului poprit și dovada de comunicare a acesteia. Instanța învederează că nu trebuie omis faptul că executarea silită este parte a procesului civil, care cunoaște, ca regulă generală, două faze: *cognitio* și *executio*, iar părțile au obligația de a urmări finalizarea procesului, astfel cum este reglementată de art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, și în faza executării silită. Mai mult, creditorul este direct interesat de realizarea executării silită, în toate formele de executare prevăzute de lege, el fiind cel care indică executorului judecătoresc, prin cererea de executare silită, modalitățile de executare, conform art. 664 alin. (3) lit. c) din Codul de procedură civilă. În condițiile în care creditorul solicită executarea silită prin poprire, acesta își asumă rigorile acestei proceduri, inclusiv posibilitatea formulării unei cereri de validare a popririi, în cazul în care terțul poprit nu se conformează adresei de poprire. Simpla împrejurare că, pentru a formula cererea de validare a popririi în termen procedural, creditorul trebuie să își exercite un drept prevăzut de lege, respectiv cel de a lua cunoștință despre actele de executare, nu poate constitui un impediment pentru realizarea efectivă a dreptului la instanță.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 790 alin. (1) din Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, potrivit cărora *„dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, inclusiv în cazul în care, în loc să consemneze suma urmăribilă, a liberat-o debitorului poprit, creditorul urmărit, debitorul sau executorul judecătoresc, în termen de cel mult o lună de la data când terțul poprit trebuia să consemneze sau să plătească suma urmăribilă, poate sesiza instanța de executare, în vederea validării popririi”*.

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, aceste prevederi contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (1)–(3) privind accesul liber la justiție, precum și art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la un proces echitabil.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că soluția legislativă criticată a mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale, în acest sens fiind, spre exemplu, Decizia nr. 1.164 din 17 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 731 din 28 octombrie 2009, Decizia nr. 1.278 din 29 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 847 din 29 noiembrie 2011, sau Decizia nr. 157 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 30 mai 2016, decizii prin care Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate.

14. Prin jurisprudența precitată, Curtea a constatat că recunoașterea posibilității executorului judecătoresc de a sesiza instanța de executare în vederea validării popririi nu îi conferă calitatea de parte în judecarea cererii astfel formulate. În acest sens, art. 460 alin. 2 din Codul de procedură civilă din 1865 preciza expres faptul că instanța judecătorească va cita creditorul urmărit, debitorul și terțul poprit. S-a subliniat că textul legal criticat nu rupe echilibrul procesual existent între părțile raportului juridic execuțional (creditor și debitor), executorul judecătoresc având doar rolul de a sesiza instanța de executare și nicicum de a apăra un drept sau interes legitim propriu, acționând în numele creditorului urmărit cu respectarea întru totul a dispozițiilor legale incidente în materia executării silite. În acest sens, Curtea a statuat că, în cadrul executării silite, ca și în cazul contestației la executare, organul de executare nu are interese proprii și, în consecință, nu are calitatea de parte în proces și nu este necesar să fie citat ca atare (a se vedea Decizia nr. 162 din 22 aprilie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 9 mai 2003).

15. Distinct de cele mai sus menționate, Curtea Constituțională reține că, având în vedere importanța executării silite, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în jurisprudența sa, că dreptul de acces la justiție ar fi iluzoriu și lipsit de eficiență practică dacă ordinea juridică internă a statului, care respectă preeminența dreptului, ar permite ca o hotărâre judecătorească sau un alt înscris care constituie titlu executoriu să rămână neexecutată în detrimentul unei părți. Statul, în calitate de depozitar al forței publice, este chemat să manifeste un comportament vigilent și să-l asiste pe creditor în executarea hotărârii care îi este favorabilă. Așadar, dreptul la executarea

unei hotărâri judecătorești este unul dintre aspectele dreptului de acces la justiție și reclamă, prin natura sa, o reglementare din partea statului.

16. De asemenea, prin Decizia nr. 8 din 16 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 480 din 28 iunie 2016, s-a subliniat faptul că „executarea în natură și voluntară a obligației stabilite în sarcina debitorului printr-o hotărâre judecătorească sau alt titlu executoriu a fost transpusă în planul dreptului procesual civil, cu valoare de principiu. Însă, în situația neexecutării benevole de către debitor a obligației sale, legiuitorul a instituit un ansamblu de mijloace procedurale menite realizării dreptului recunoscut creditorului, prin titlul său executoriu. Astfel, în situația în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se duce la îndeplinire prin executare silită, care începe odată cu sesizarea organului de executare, la cererea creditorului, dacă prin lege nu se dispune altfel, ca expresie a aplicabilității principiului disponibilității și în materia executării silite. Codul de procedură civilă și Legea privind executorii judecătorești nr. 188/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, consacră regula potrivit căreia executarea silită a oricărui titlu executoriu se realizează de către executorul judecătoresc căruia i se conferă un rol activ în tot cursul executării, drept consecință a faptului că acesta exercită un serviciu public, a cărui normală desfășurare trebuie garantată chiar de către stat, în virtutea obligației pozitive reglementate, în mod expres, în art. 626 din Codul de procedură civilă. Așadar, impunerea realizării întocmai a dispozițiilor cuprinse în titlul executoriu se duce la îndeplinire cu concursul organului de executare, respectiv al executorului judecătoresc, acesta fiind autoritatea investită de stat cu puterea de a impune debitorului urmărit sau unor terțe persoane care dețin bunurile acestuia obligația de a executa dispozițiile cuprinse în titlul executoriu”.

17. Prin decizia precitată, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că „în scopul eficientizării procedurii execuționale a popririi, legiuitorul a prevăzut posibilitatea executării silite directe a terțului poprit, în cazul în care nu își îndeplinește obligațiile legale ce îi revin pentru efectuarea popririi. Or, această posibilitate de constrângere a terțului, realizată prin intermediul instanței de executare, evidențiază importanța validării popririi ca procedură de excepție, determinată de conduita terțului poprit”. Instanța supremă a subliniat faptul că art. 790 alin. (1) din Codul de procedură civilă „consacră sfera persoanelor cărora legiuitorul le deschide exercițiul dreptului de a sesiza instanța de executare cu cerere de validare în scopul aplicării normelor sancționatoare în privința terțului care nu a îndeplinit obligațiile legale ce îi reveneau pentru efectuarea popririi și îndestularea creanței creditorului. Refuzul terțului poprit de a executa poprirea poate echivala cu o nerecunoaștere a creanței, astfel încât creditorul urmărit și debitorul, ca părți ale raportului juridic execuțional, derivat din titlul executoriu, justifică interesul în formularea cererii de validare a popririi. În cursul acestei proceduri, ce îmbracă forma unui proces civil, instanța are obligația să verifice, pe fond, existența raporturilor obligaționale dintre părți, pentru a da o hotărâre de validare a popririi. Din această perspectivă trebuie avut în vedere că etapa validării popririi are ca efect principal transferul creanței poprite din patrimoniul debitorului urmărit în cel al creditorului poprit, cesiune necesară atunci când terțul nu își îndeplinește obligațiile stabilite de lege în sarcina sa și care constituie temeiul de drept material al urmăririi directe a patrimoniului terțului poprit, în măsura necesară realizării sumelor pentru care s-a dispus validarea și care constituie titlul executoriu al creditorului popritor împotriva terțului poprit”.

18. În ceea ce privește natura juridică a termenului de cel mult o lună (de la data când terțul poprit trebuia să consemneze sau să plătească suma urmăribilă) în care creditorul urmărit, debitorul sau executorul judecătoresc poate sesiza instanța de executare, în vederea validării popririi, instanța de contencios constituțional învederează faptul că termenul prevăzut de

art. 790 alin. (1) din Codul de procedură civilă este un termen imperativ, pentru că înăuntrul acestuia trebuie îndeplinit actul de procedură care constă în sesizarea instanței cu cererea de validare a popririi. În acest sens este, de altfel, și Decizia nr. 7 din 15 aprilie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 10 mai 2013, prin care s-a statuat că „(...) termenul (...) de la data când terțul poprit trebuia să consemneze sau să plătească suma urmăribilă, în care creditorul, debitorul sau organul de executare poate sesiza instanța de executare în vederea validării popririi, este un termen imperativ (peremptoriu), legal, fix și absolut, a cărui nerespectare atrage sancțiunea decăderii”.

19. Curtea Constituțională observă că, astfel cum reiese din cuprinsul normativ al art. 646 alin. (1) din Codul de procedură civilă, acesta consacră dreptul creditorului de a lua cunoștință despre actele dosarului de executare, deci inclusiv despre adresa de poprire comunicată terțului poprit și dovada de comunicare a acesteia. Curtea subliniază că executarea silită este parte a procesului civil ce cunoaște, ca regulă generală, două faze, *cognitio* și *executio*, iar părțile au obligația de a urmări finalizarea procesului și în faza executării silite, în acest sens fiind prevederile art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, precum și cele ale art. 12 din același cod, care prevăd obligația exercitării drepturilor procedurale cu bună-credință și potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege.

20. Așa fiind, obligația vizând urmărirea desfășurării și finalizării procesului este completată și cu cea a contribuirii la desfășurarea fără întârziere a procesului și a urmăririi finalizării acestuia, cea de-a doua sintagmă constituind o dezvoltare a primei sintagme, punându-se accent pe celeritatea procedurilor judiciare, a cărei respectare încumbă atât organelor judiciare, cât și celorlalți participanți la procesul civil. Creditorul este direct interesat de realizarea executării silite, în toate formele de executare prevăzute de lege, el fiind cel care indică executorului judecătoresc, prin cererea de executare silită, modalitățile de executare, conform art. 664 alin. (3) lit. c) din Codul de procedură civilă. În condițiile în care creditorul solicită executarea silită prin poprire, acesta își asumă rigorile acestei proceduri, inclusiv posibilitatea formulării unei cereri de validare a popririi, în cazul în care terțul poprit nu se conformează adresei de poprire. Simpla împrejurare că, pentru a formula cererea de validare a popririi în termen procedural, creditorul trebuie să își exercite un drept prevăzut de lege, respectiv cel de a lua cunoștință despre actele de executare, nu poate constitui un impediment pentru realizarea efectivă a dreptului la instanță.

21. Cu privire la momentul de la care începe să curgă termenul de o lună, Curtea observă că acesta nu este unul

incert, fiind stabilit cu suficientă claritate de legiuitor. Termenul de o lună începe să curgă la 5 zile de la comunicarea popririi, în cazul sumelor pentru care era împlinit termenul de scadență, fiind facil de determinat momentul de început al curgerii termenului prin cercetarea dovezii de comunicare a adresei de poprire. În cazul sumelor de bani datorate în viitor, termenul de o lună curge de la scadența acestora. Și în această situație termenul de o lună este ușor de calculat pentru creditor, fiind prezumat faptul că, din moment ce a solicitat poprirea unor sume datorate de terțul poprit debitorului poprit, creditorul cunoaște atât natura datoriei terțului poprit, cât și dacă aceasta este sau nu exigibilă. În condițiile în care validarea popririi apare ca o procedură specială, justificată de nerespectarea de către terțul poprit a obligațiilor legale, reglementarea unui termen de sesizare a instanței, care nu ar fi supus unei sancțiuni procedurale, prin care să se sancționeze conduita neglijentă a părții care nu și-a exercitat în termen dreptul procedural, ar fi lipsită de logică, golind de conținut atât scopul legiuitorului de a eficientiza și accelera procedura execuțională, cât și caracterul special al procedurii validării popririi.

22. Prin Decizia nr. 628 din 27 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 41 din 16 ianuarie 2017, examinând reglementarea de ansamblu a instituției popririi, astfel cum a fost configurată de Codul de procedură civilă, Curtea a observat faptul că, față de reglementarea anterioară a aceleiași proceduri, termenul de formulare a cererii de validare a popririi este mai scurt, respectiv de cel mult o lună, față de 3 luni, cum era în vechea reglementare a art. 460 alin. (1) din cod, ceea ce denotă intenția legiuitorului de a crește celeritatea acestei modalități de realizare a creanțelor, cu consecința configurării corespunzătoare a întregii proceduri a popririi. De principiu, Curtea a reținut că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cum este, în cauză, definirea clară a etapelor popririi și a posibilităților procedurale pe care le au subiecții implicați (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 110 din 24 februarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 240 din 22 martie 2005). Rezultă, așadar, că dispozițiile criticate, coroborate cu cele care configurează regimul juridic al instituției validării popririi, instituie mecanisme procedurale menite să dea deplină eficiență normelor constituționale care consacră liberul acces la justiție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, în accepțiunea statuată de Curte în jurisprudența sa constantă, fără a ridica problema unei încălcări ori restrângerii a acestor drepturi.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Costel Irimia în Dosarul nr. 34.716/245/2017 al Judecătoriei Iași — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 790 alin. (1) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Iași — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 decembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea conținutului și a metodologiei de colectare și raportare a datelor pentru supravegherea bolilor transmisibile în Registrul unic de boli transmisibile

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 83 alin. (1) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Furnizorii de servicii medicale, inclusiv laboratoarele, din sistemul public și privat, precum și cei din rețeaua sanitară aparținând altor ministere, inclusiv cei din unitățile de asistență socială, indiferent de forma de organizare, au obligația de a raporta bolile transmisibile potrivit prevederilor prezentei hotărâri.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), raportarea bolilor transmisibile nu este obligatorie în cazul personalului implicat în asigurarea și menținerea capacității operaționale a structurilor din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională și al personalului din cadrul instituțiilor cu rețele sanitare proprii care desfășoară misiuni la frontieră sau în afara granițelor țării.

Art. 2. — În vederea implementării sistemului de raportare, a circuitului informațional, precum și a sistemului de alertă precoce și de reacție privind prevenirea și controlul bolilor transmisibile, instituit prin Decizia nr. 1.082/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate și de abrogare a Deciziei nr. 2.119/98/CE, se aprobă fișa unică de raportare a cazului de boală transmisibilă, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 3. — (1) Registrul unic de boli transmisibile, denumit în continuare *RUBT*, parte a sistemului informațional și informatic integrat pentru managementul sănătății publice, se află în proprietatea și administrarea Institutului Național de Sănătate Publică, denumit în continuare *INSP*, prin Centrul Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile, denumit în continuare *CNSCBT*, coordonatorul tehnic național al Programului național de supraveghere și control al bolilor transmisibile prioritare.

(2) În *RUBT* are acces personalul desemnat de direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, denumite în continuare *DSP*, precum și cel din *INSP*.

Art. 4. — Pentru bolile transmisibile prevăzute în fișa unică de raportare a cazului de boală transmisibilă, după emiterea diagnosticului de caz suspect sau confirmat, furnizorii de servicii medicale, inclusiv cei din subordinea ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie și cei din unitățile de asistență socială în cadrul cărora se acordă și asistență medicală, au obligația să completeze fișa unică de raportare a cazului de boală transmisibilă, care se înaintează *DSP*, în termen de maximum 5 zile de la data depistării/confirmării, prin fax, e-mail, curier rapid sau prin poștă.

Art. 5. — Pentru bolile transmisibile marcate cu „(T)” în fișa unică de raportare a cazului de boală transmisibilă, furnizorii de servicii medicale au obligația să declare imediat telefonic cazurile depistate la serviciul de supraveghere și control al bolilor transmisibile din cadrul *DSP* și ulterior, în termen de maximum 5 zile de la data depistării, să transmită fișa unică de raportare a cazului de boală transmisibilă potrivit prevederilor art. 4.

Art. 6. — (1) Pentru bolile transmisibile prevăzute în fișa unică de raportare a cazului de boală transmisibilă se utilizează și fișele de supraveghere specifice, potrivit metodologiilor de supraveghere specifice elaborate de *INSP* prin *CNSCBT*.

(2) Pentru raportarea cazurilor de infecție HIV/SIDA, tuberculoză, SARS-CoV-2, a infecțiilor asociate asistenței medicale, precum și a altor boli transmisibile decât cele prevăzute în anexă se utilizează doar fișele de supraveghere specifice sau se raportează în platforme dedicate, potrivit metodologiilor de supraveghere specifice elaborate de coordonatorul tehnic național.

Art. 7. — (1) Persoanele din cadrul fiecărei *DSP*, desemnate prin decizie a directorului executiv să aibă acces la datele de identitate cuprinse în fișa unică de raportare a cazului de boală transmisibilă sau, după caz, în platformele dedicate, sunt obligate să respecte confidențialitatea acestora și să aplice măsurile de protecție a acestora, cu respectarea tuturor garanțiilor și exigențelor privind confidențialitatea datelor.

(2) Toate entitățile prevăzute la art. 1 care prelucrează date cu caracter personal au obligația respectării dispozițiilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și ale Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare.

(3) În condițiile prevăzute la alin. (2), *INSP*, în calitate de operator de date cu caracter personal, împuternicește *CNSCBT* să efectueze operațiuni privind prelucrarea, colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, protejarea, ștergerea și

distrugerea datelor cu caracter personal în vederea aplicării măsurilor de prevenire a răspândirii bolilor transmisibile și de limitare a efectelor acestora.

(4) Datele cu caracter personal înregistrate în RUBT sunt stocate pe durata de viață a persoanei, acestea reprezentând informații de interes pentru sănătatea publică. Accesul la aceste date se face de către entitățile prevăzute la art. 3 alin. (2).

Art. 8. — (1) Bolile transmisibile se raportează statistic, folosind codurile numerice de boală utilizate pentru codificarea morbidității spitalicești, potrivit Clasificației internaționale a maladiilor, revizia a X-a a Organizației Mondiale a Sănătății — CIM 10.

(2) Raportarea statistică se realizează de către DSP în urma validării datelor clinice și analizelor de laborator de către medicul epidemiolog din cadrul acesteia.

Art. 9. — (1) INSP, prin CNSCBT, asigură instruirea tehnică a responsabililor desemnați din cadrul DSP.

(2) Persoanele desemnate din cadrul fiecărei DSP asigură instruirea tehnică a furnizorilor de servicii medicale din teritoriul arondat, prevăzuți la art. 4.

Art. 10. — Gestionarea accesului controlat în RUBT al DSP se face prin cod de utilizator și parolă, de către INSP, prin CNSCBT.

Art. 11. — (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) necompletarea de către furnizorii de servicii medicale a fișei unice de raportare a cazului de boală transmisibilă după emiterea diagnosticului de caz suspect sau confirmat și netransmiterea acesteia către DSP, în termen de maximum 5 zile de la data depistării/confirmării, prin fax, e-mail, curier rapid sau prin poștă, conform art. 4;

b) nedeclararea telefonică de către furnizorii de servicii medicale a cazurilor depistate de boli transmisibile marcate cu „(T)” în fișa unică de raportare a cazului de boală transmisibilă, conform art. 5 teza întâi;

c) netransmiterea fișei unice de raportare a cazului de boală transmisibilă, conform art. 5 teza a doua.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează astfel:

a) avertisment scris, la prima constatare, precum și la următoarele constatări, dacă fapta a fost săvârșită după mai mult de un an de la data precedentei constatări;

b) amendă de la 500 de lei la 1.000 de lei, la a doua constatare, dacă fapta este săvârșită în termen de un an de la aplicarea sancțiunii prevăzute la lit. a);

c) amendă de la 2.500 de lei la 5.000 de lei la a treia și următoarele constatări, dacă fapta este săvârșită în termen de un an de la aplicarea sancțiunii prevăzute la lit. b).

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) și (2) se realizează de către personalul din cadrul DSP, precum și din cadrul Inspecției Sanitare de Stat din Ministerul Sănătății, împuternicit să efectueze activități de inspecție sanitară de stat.

(4) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 12. — Normele metodologice cu privire la modalitatea și frecvența de raportare de către furnizorii de servicii medicale, precum și circuitul informațional al fișei unice de raportare a bolilor transmisibile se aprobă prin ordin al ministrului sănătății, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 13. — Prevederile art. 11 intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării prezentei hotărâri.

Art. 14. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, Hotărârea Guvernului nr. 589/2007 privind stabilirea metodologiei de raportare și de colectare a datelor pentru supravegherea bolilor transmisibile, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 413 din 20 iunie 2007, se abrogă.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Ministrul sănătății,

Alexandru Rafila

p. Ministrul apărării naționale,

Marius Bălu,

secretar de stat

p. Ministrul afacerilor interne,

Aurelian Păduraru,

secretar de stat

Ministrul muncii și solidarității sociale,

Marius-Constantin Budăi

FIȘA UNICĂ
de raportare a cazului de boală transmisibilă

Bolile marcate cu (T) se raportează telefonic imediat.

Toate fișele se trimit la DSP, în termen de 5 zile, doar prin: curier/ poștă/ fax.

Date despre pacient:	
Numele și prenumele :
CNP
Localitate de domiciliu:
Adresa:.....

Localitate/țară de incubație:.....

Data nașterii (sau vârsta dacă nu se cunoaște D.N.): ____/____/____
Sex: F / M (încercuțiți)

Ocupația:.....
Locul de muncă / Colectivitatea:.....

Date despre boală:	
Data debutului bolii:	____/____/____
Data depistării:	____/____/____
Internat: DA / NU (încercuțiți)	
Deces: DA / NU (încercuțiți)	Data decesului: ____/____/____
Cum a fost depistat:	consult clinic ____ contact ____ screening ____ altele ____
Datele privind modalitatea confirmării cazului:	
Conform definiției clinice de caz:	DA / NU (încercuțiți)
Conform diagnosticului etiologic :	DA / NU (încercuțiți)
Data recoltării probei:	____/____/____
Rezultatul diagnosticului etiologic:
Metoda de laborator:
Conform criteriilor epidemiologice :	DA NU
Observații privind cazul:	

Date clinice/paraclinice:

febră erupție icter dispnee hemoragii

diaree apoasă diaree sangvinolentă deshidratare severă

hemoglobina ____% trombocite ____/μL LCR clar

uree ____mg/dL creatinina ____mg/dL

altele care

Date privind sursa probabilă de infecție și calea de transmitere a infecției:

Sursa depistată?

DA	NU
----	----

Contact cu caz similar / confirmat:

DA	NU
----	----

Transmitere aerogenă

DA	NU
----	----

Transmitere prin alimente

DA	NU
----	----

Transmitere hidrică

DA	NU
----	----

Transmitere prin elemente de mediu

DA	NU
----	----

Transmitere parenterală (alta decât iatrogenă)

DA	NU
----	----

Transmitere iatrogenă

DA	NU
----	----

Menționați unitatea sanitară

Transmitere sexuală

DA	NU
----	----

Transmitere prin vectori

DA	NU
----	----

Numele și prenumele medicului: Semnatura și parafa:

Locul de muncă al medicului:

Cod DSP ____/____ (cod auto + nr. din registru)

Data primirii fișei la DSP: ____/____/____

Bifați

☐	(T) Boală meningococică
☐	Difterie
☐	(T) Gripă umană cauzată de un nou subtip/variantă/aviară*
☐	Infecție cu Haemophylus infl. B
☐	Infecții pneumococice
☐	Infecție urliană
☐	Pertussis
☐	Infecții respiratorii acute (ARI), gripă, infecții respiratorii acute severe (SARI)**
☐	(T) Poliomielită*
☐	(T) Rubeolă
☐	(T) SRC/IRC
☐	(T) Rujeolă
☐	Tetanos
☐	Varicelă
☐	Infecție cu Chlamydia spp.
☐	Infecții gonococice
☐	Limfgranulomatoză veneriană
☐	Sifilis (inclusiv sifilis congenital)
☐	Hepatită virală A
☐	Hepatită virală B
☐	Hepatită virală C
☐	Hepatită virală D
☐	Hepatită virală E
☐	Infecție HIV**
☐	(T) Antrax
☐	(T) Botulism
☐	(T) Bruceleză
☐	Campylobacterioze
☐	Cryptosporidiază
☐	Dizenterie amoebiană
☐	Echinococoză
☐	(T) Febră tifoidă și paratifoidă
☐	Giardioză
☐	(T) Holeră
☐	(T) Infecție cu E. coli enterohemoragic (EHEC)
☐	(T) Infecție cu E. coli enteropatogen producător de toxine (STEC)
☐	Leishmanioză
☐	Leptospiroză
☐	(T) Listerioză
☐	Rabie
☐	Salmoneloze
☐	Shigeloză (dizenterie bacteriană)
☐	Toxoplasmoză
☐	Trichineloză
☐	(T) Tularemie
☐	Yersinioze
☐	(T) Pestă
☐	Infecție cu rotavirus
☐	(T) Legioneloză
☐	Scarlatină
☐	Tuberculoză**
☐	Boală Lyme
☐	Encefalită de căpușe (TBE)
☐	Febră Q
☐	(T) Febre virale hemoragice (febră galbenă, Dengă, febră Crimeea-Congo, hantavirioză, Lassa, Ebola, Marburg etc.)
☐	(T) Infecție cu virus West Nile
☐	(T) Infecție cu virus Zika
☐	(T) Infecție cu virus Chikungunya
☐	(T) Malarie
☐	Meningită/meningo-encefalită cu LCR clar
☐	(T) Boală cu etiologie necunoscută
☐	(T) Eveniment neobișnuit/neașteptat
☐	Infecție cu coronavirusul Sdr. Acut Respirator Sever (SARS-CoV-2)**
☐	(T) Variolă
☐	Variantă transmisibilă Creutzfeldt-Jakob
☐	Infecție asociată asistenței medicale**
☐	Rezistență la antimicrobiene**

* Confirmarea cazului și introducerea în sistem se fac numai de către medicul-șef al Serviciului/Compartimentului de supraveghere și control al bolilor transmisibile din DSPJ/DSP a Mun. București.
** Se utilizează, după caz, fișele specifice/platformele de raportare specifice.

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind completarea metodologiei de încadrare a riscului infecțios pentru persoanele decedate cu boli infecțioase, aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.533/2017

Văzând Referatul de aprobare nr. AR 8.046 din 13.05.2022 al Direcției generale asistență medicală, medicină de urgență și programe de sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății,

având în vedere prevederile art. 20 alin. (4) din Normele tehnice și sanitare privind serviciile funerare, înhumarea, incinerarea, transportul, deshumarea și reînhumarea cadavrelor umane, cimitirele, crematoriile umane, precum și criteriile profesionale pe care trebuie să le îndeplinească prestatorii de servicii funerare și nivelul fondului de garantare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 741/2016,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Metodologia de încadrare a riscului infecțios pentru persoanele decedate cu boli infecțioase, aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1.533/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 40 din 16 ianuarie 2018, se completează după cum urmează:

— **La litera C „Clasificarea riscului de transmitere a bolilor infecțioase în funcție de gravitate, pentru**

persoanele care manipulează, autopsiază sau vin în contact direct cu cadavrul” punctul 2 „Risc mediu se atribuie pentru următoarele boli”, după litera o) se introduce o nouă literă, litera p), cu următorul cuprins:

„p) infecția cu SARS-CoV-2.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Adriana Pistol,
secretar de stat

București, 13 mai 2022.
Nr. 1.405.

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 2 alin. (1) din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 149/2020 privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conducta de transport gaze naturale Isaccea 2—Negru Vodă 2 și de stabilire a unor măsuri privind aplicabilitatea acestuia

Având în vedere dispozițiile art. 178 alin. (2) lit. a) și ale art. 179 alin. (2) lit. e), alin. (4) și (6) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 10 alin. (1) lit. a) și m) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și al dispozițiilor art. 24 din Metodologia de rezervare a capacității de transport și de stabilire a tarifelor pentru activitatea de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale prin conductele de transport Isaccea—Negru Vodă, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 34/2016, cu modificările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se prorogă termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) din Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 149/2020 privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conducta de transport gaze naturale Isaccea 2—Negru Vodă 2, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 680 din 30 iulie 2020, până la data de 30 septembrie 2023.

Art. 2. — Prevederile Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 149/2020 privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conducta de transport gaze naturale Isaccea 2—Negru Vodă 2 se aplică și pentru conducta de transport gaze naturale Isaccea 3—Negru Vodă 3.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 iunie 2022.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 18 mai 2022.
Nr. 74.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru prorogarea termenelor prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 32/2021 privind aprobarea venitului reglementat, a venitului reglementat corectat și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale prin Sistemul național de transport

Având în vedere dispozițiile art. 178 alin. (2) lit. a) și ale art. 179 alin. (2) lit. e), alin. (4) și (6) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022—31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 10 alin. (1) lit. a) și m) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. 1. — Termenele prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 32/2021 privind aprobarea venitului reglementat, a venitului reglementat corectat și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale prin Sistemul național de transport, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 27 mai 2021, se prorogă până la data de 30 septembrie 2023.

Art. 2. — Diferențele rezultate din recalcularea venitului reglementat și a venitului reglementat corectat pentru cel de-al patrulea an de reglementare, 1 octombrie 2022—30 septembrie 2023, al celei de-a patra perioade de reglementare, se

determină și se regularizează odată cu ajustarea venitului reglementat și aprobarea venitului pentru ultimul an al celei de-a patra perioade de reglementare, respectiv pentru 1 octombrie 2023—30 septembrie 2024.

Art. 3. — Societatea Națională de Transport Gaze Naturale TRANSGAZ — S.A. duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar compartimentele de resort din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea acestora.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 iunie 2022.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 18 mai 2022.
Nr. 75.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 10

din 21 martie 2022

Dosar nr. 159/1/2022

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Valentina Vrabie	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale
Carmen Georgeta Negriță	— judecător la Secția I civilă
Valentin Mitea	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Mari Ilie	— judecător la Secția I civilă
Mioara Iolanda Grecu	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Eugenia Voicheci	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Csaba Bela Nasz	— judecător la Secția a II-a civilă
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adrian Remus Ghiculescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Florentina Dinu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Lucia Tatiana Rog	— judecător la Secția penală
Lavinia Valeria Lefterache	— judecător la Secția penală

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii este legal constituit, în conformitate cu dispozițiile art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă, raportat la art. 34 alin. (3) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Eleonora Constantin, procuror-șef serviciu al Secției judiciare.

4. La ședința de judecată participă magistratul-asistent Ileana Peligrad, desemnat pentru această cauză în conformitate cu dispozițiile art. 35 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov privind dezlegarea următoarei probleme de drept:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil, trebuia beneficiarul să cunoască drepturile financiare cuvenite, cu consecința curgerii termenului de prescripție a dreptului material la acțiune împotriva sa, în condițiile în care acesta nu a efectuat demersuri în vederea aflării conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de ziarnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004*), act normativ ce are caracter militar, nepublicat în Monitorul Oficial al României și necomunicat pe nicio altă cale beneficiarilor drepturilor, dar la a cărui existență s-a făcut trimitere în anumite acte legislative publicate în Monitorul Oficial, fără ca în cuprinsul acestor acte legislative să se fi prevăzut conținutul hotărârii de guvern nepublicate”.

6. Magistratul-asistent a învederat că la dosarul cauzei au fost depuse raportul întocmit de judecătorii-raportori, punctul de vedere al Ministerului Public și *amicus curiae* din partea Ministerului Afacerilor Interne.

7. Președintele completului, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a acordat cuvântul reprezentantului Ministerului Public.

8. Reprezentantul procurorului general a solicitat, în principal, respingerea recursului în interesul legii ca inadmisibil având în vedere Decizia nr. 18/2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, nefiind vorba de o veritabilă problemă de drept, și, în subsidiar, a apreciat că, în raport cu evoluția legislativă în materie, în vederea stabilirii unui moment obiectiv de la care începe să curgă acest termen, trebuie să se considere că:

a) reclamanții au cunoscut îndreptățirea lor la acordarea sumelor aferente facilitării legăturii cu familia și pentru recreere la data intrării în vigoare a Legii nr. 121/2011 care a consacrat expres acest drept în art. 26 alin. (1);

b) reclamanții au cunoscut diferența de tratament juridic dintre polițiști și membrii forțelor armate trimiși în misiuni umanitare și de menținere a păcii, în ceea ce privește stabilirea diurnei acordate în străinătate prin neincluderea în sumele aferente acestui drept de natură salarială a cheltuielilor de hrană cel mai târziu la 27 iulie 2015, când Hotărârea Guvernului nr. 582/2015 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar (denumită în continuare *Hotărârea Guvernului nr. 582/2015*) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

9. Președintele completului, doamna judecător Corina-Alina Corbu, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎN ALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, a constatat următoarele:

I. Temeiul juridic al recursului în interesul legii

10. Art. 514 din Codul de procedură civilă prevede astfel:

„Pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.”

II. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

11. Sesizarea s-a făcut de către Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, atașându-se documentația constituită în legătură cu problema de drept ce face obiectul prezentului recurs în interesul legii.

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție

12. Codul civil

Art. 2.523: „Prescripția începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea lui.”

IV. Obiectul recursului în interesul legii. Orientările jurisprudențiale divergente

13. Într-o primă opinie s-a considerat că termenul de prescripție a dreptului material la acțiunea formulată pentru acordarea beneficiilor financiare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 a început să curgă cel târziu de la 27 iulie 2015, data publicării Hotărârii Guvernului nr. 582/2015.

14. Au fost avute în vedere atât prevederile explicite din Hotărârea Guvernului nr. 582/2015 — inclusiv expunerea de motive a acestui act normativ —, cât și cele din Hotărârea Guvernului nr. 518/1995, reclamantul având posibilitatea de a cunoaște existența drepturilor conferite prin Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 începând de la 27 iulie 2015, tot din acest moment având posibilitatea de a solicita studiul conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004.

15. Chiar dacă referirile din Hotărârea Guvernului nr. 582/2015 nu echivalează cu accesul la conținutul Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004, reclamantul nu are nicio justificare pentru faptul că nu a solicitat — după 27 iulie 2015, când existența Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 a fost menționată în cuprinsul unui text publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I — accesul la dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004.

16. În raport cu dispozițiile art. 2.523 din Cod civil, potrivit cărora *prescripția extintivă începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea lui*, reclamantul trebuia să cunoască nașterea dreptului la sumele reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 tot din momentul publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prevederilor explicite din Hotărârea Guvernului nr. 582/2015, respectiv la 27 iulie 2015.

17. Nuanțat, în aplicarea considerentelor Deciziei nr. 18/2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, la nivelul Curții de Apel Târgu Mureș și al Curții de Apel Brașov s-a apreciat, de la caz la caz, în raport cu situațiile de fapt din spețele concrete, dacă reclamantii aveau posibilitatea de a cunoaște drepturile stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, dacă au făcut demersuri în acest sens și dacă instituția pârâtă a comunicat aceste relații.

18. Într-o a doua opinie s-a apreciat că nu poate fi socotit a fi împlinit termenul de prescripție cât timp pretențiile sunt fundamentate pe un act normativ nepublicat în Monitorul Oficial al României, Partea I. Simpla referire la dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 — nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I — pentru stabilirea sporurilor specifice și a

drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, prin alte acte normative, precum Hotărârea Guvernului nr. 582/2015, nu poate marca momentul începerii curgerii termenului de prescripție, relevantă fiind cunoașterea conținutului actului normativ în cuprinsul căruia sunt stabilite drepturile în discuție, iar nu faptul că s-a putut cunoaște aspectul existenței unui astfel de act.

19. În același sens s-a reținut că publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Hotărârii Guvernului nr. 582/2015 nu este în sine suficientă pentru a determina începerea termenului de prescripție, fiind necesară administrarea de probe cu privire la momentul la care funcționarul a cunoscut sau trebuia să cunoască drepturile pretinse. Or, ambele părți au arătat că nu a fost încheiat niciun contract între părți cu ocazia participării reclamantului la misiunea în străinătate în cauză și că nu au existat demersuri ale acestuia în vederea obținerii accesului la Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

20. S-a apreciat că publicarea Hotărârii Guvernului nr. 582/2015, care a făcut referire la Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, nu este suficientă pentru a determina curgerea termenului de prescripție, constatându-se că nu există niciun element care să permită concluzia că reclamantul a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască drepturile solicitate în prezenta cauză anterior momentului indicat de acesta, respectiv ianuarie 2020. Aplicând regulile generale referitoare la probațiune, respectiv art. 249 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia „cel care face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile anume prevăzute de lege”, sarcina probei în privința împlinirii termenului de prescripție îi aparține instituției pârâte. Aceasta deoarece pârâtul este cel care invocă excepția prescripției și susține împlinirea termenului de prescripție, ca apărare față de pretențiile reclamantului astfel cum au fost acestea expuse în acțiune. Or, în consecință, pârâtului i-ar fi revenit obligația să probeze că reclamantul a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască drepturile pretinse și întinderea acestora, la un moment de la care s-a împlinit termenul de prescripție.

V. Opinia titularului sesizării

21. Punctul de vedere al Colegiului de conducere al Curții de Apel Brașov este în sensul că termenul de prescripție a dreptului material la acțiunea formulată pentru acordarea beneficiilor financiare prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 a început să curgă cel târziu de la 27 iulie 2015, data publicării Hotărârii Guvernului nr. 582/2015.

VI. Punctul de vedere al Ministerului Public

22. Prin memoriul înaintat, procurorul general a apreciat, în principal, că sesizarea de recurs în interesul legii formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov apare ca fiind inadmisibilă prin raportare la considerentele Deciziei nr. 18/2021 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a considerat că instanța supremă nu este investită cu o veritabilă problemă de drept.

23. În susținere s-a arătat că, și de această dată, se urmărește stabilirea momentului obiectiv de la care începe să curgă termenul de prescripție, prin raportare la data publicării Hotărârii Guvernului nr. 582/2015 în Monitorul Oficial al României, Partea I, ceea ce, în esență, face ca problema de drept să nu fie diferită de cea asupra căreia s-a pronunțat Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și cu privire la care, în precedent, s-a stabilit că privește chestiuni factuale, de aplicare a legii.

24. Însă, spre deosebire de precedentă sesizare din mecanismul aprioric de unificare, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov își circumscrie demersul de unificare *a posteriori* unei situații factuale prestabilite, în care reclamantii nu au efectuat demersuri în vederea aflării conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004.

25. Întrucât condiția existenței unei probleme de drept care să necesite intervenția instanței supreme, iar nu a unei chestiuni de aplicare a legii reprezintă o condiție de admisibilitate comună ambelor mecanisme de unificare a jurisprudenței, s-a

concluzionat că motivele pentru care instanța supremă a statuat că nu se află în prezența unei chestiuni de drept ce ar putea forma obiect al unei rezolvări de principiu pe calea mecanismului de unificare a practicii judiciare prevăzut de art. 519 din Codul de procedură civilă sunt incidente și pentru mecanismul de unificare prevăzut de art. 514 din Codul de procedură civilă.

26. În subsidiar, s-a arătat că drepturile cuvenite personalului participant la misiunile prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 121/2011 au fost enumerate în art. 26 alin. (1) din acest act normativ, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 17 iunie 2011, și constau în: drepturile de diurnă, cazare, hrană, facilitatea legăturii cu familia, recreere și transport; așadar, încă de la data publicării Legii nr. 121/2011, destinatarii acestui act normativ aveau posibilitatea să cunoască atât drepturile, cât și condițiile de acordare a acestora de către statul român, condiționarea legală referindu-se la evitarea unei duble plăți a acelorași drepturi.

27. Divergența de abordare între diferitele instituții care au trimis personal militar și civil în misiunile de asistență umanitară și de menținere a păcii, respectiv Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Afacerilor Interne, a constat în aceea că, în cazul personalului militar, drepturile cuvenite pe durata participării la aceste misiuni au fost stabilite prin aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 (nepublicată), în timp ce, în cazul Ministerului Afacerilor Interne, drepturile cuvenite în străinătate au fost stabilite prin aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 518/1995, rezultând o diferență între cele două categorii de personal în privința drepturilor acordate în străinătate sub următoarele aspecte: (a) includerea în diurna în valută a cheltuielilor de hrană, în cazul polițiștilor, spre deosebire de militari, care au beneficiat de o diurnă în valută ce nu includea aceste cheltuieli; și (b) dreptul la indemnizația de un dolar SUA/zi pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere, care nu a fost acordat personalului din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

28. Prin adoptarea hotărârilor Guvernului nr. 582/2015 și nr. 999/2015 au fost înlăturate diferențele de tratament juridic între polițiști și militari în privința drepturilor cuvenite în străinătate cu titlu de diurnă în valută prin neinclusiunea în sumele aferente a cheltuielilor de hrană, facilitându-se coerența interpretare și aplicare a dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 518/1995 în privința personalului din cadrul Ministerului Afacerilor Interne trimis în misiuni în străinătate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 121/2011.

29. Notele de fundamentare ale ambelor hotărâri ale Guvernului, atât în prezentarea situației actuale de la data emiterii, cât și a schimbărilor preconizate, conțin informații referitoare la conținutul normativ al Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004, necesare și suficiente pentru determinarea, pe baza unei simple comparații, a drepturilor care sunt acordate personalului din cadrul Ministerului Apărării Naționale trimis în aceste misiuni, în plus față de drepturile acordate polițiștilor aflați în situații juridice identice/similare, în considerarea participării la misiuni și operații de menținere a păcii și de asistență umanitară.

30. Din această evoluție legislativă, combinată cu jurisprudența de unificare a instanței supreme, s-a concluzionat că, în condițiile în care în litigiile principale nu s-a făcut dovada unui moment subiectiv de la care începe să curgă termenul de prescripție extintivă, în vederea stabilirii unui moment obiectiv de la care începe să curgă acest termen, trebuie să se considere că:

a) reclamanții au cunoscut îndreptățirea lor la acordarea sumelor aferente facilitării legăturii cu familia și pentru recreere la data intrării în vigoare a Legii nr. 121/2011 care a consacrat expres acest drept în art. 26 alin. (1);

b) reclamanții au cunoscut diferența de tratament juridic dintre polițiști și membrii forțelor armate trimiși în misiuni umanitare și de menținere a păcii, în ceea ce privește stabilirea diurnei acordate în străinătate prin neinclusiunea în sumele aferente acestui drept de natură salarială a cheltuielilor de hrană cel mai târziu la 27 iulie 2015, când Hotărârea Guvernului nr. 582/2015 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

VII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale

31. Prin Decizia nr. 18/2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în Dosarul nr. 3.449/1/2020 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 531 din 21 mai 2021 s-a dispus respingerea ca inadmisibilă a sesizării formulate de Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 371/100/2020, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil, publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Hotărârii Guvernului nr. 582/2015 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar determină momentul obiectiv de la care reclamantul ar fi trebuit să cunoască existența drepturilor reclamate având ca obiect drepturi bănești reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

32. Pot prezenta relevanță Decizia nr. 30 din 15 mai 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 3 iulie 2017, și Decizia nr. 22 din 24 iunie 2019 a instanței supreme — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 22 octombrie 2019.

33. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de Curtea Constituțională în cadrul exercitării controlului de constituționalitate.

VIII. Raportul asupra recursului în interesul legii

34. Prin raportul întocmit de judecătorii-raportori desemnați, conform art. 516 alin. (5) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat, în principal, că recursul în interesul legii este inadmisibil și, în subsidiar, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil, s-a considerat că beneficiarul trebuia să cunoască drepturile financiare cuvenite, cu consecința curgerii termenului de prescripție a dreptului material la acțiune împotriva sa, în condițiile în care acesta nu a efectuat demersuri în vederea aflării conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004, act normativ ce are caracter militar, nepublicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, și necomunicat pe nicio altă cale beneficiarilor drepturilor, dar la a cărui existență s-a făcut trimitere în anumite acte legislative publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, fără ca în cuprinsul acestor acte legislative să se fi prevăzut conținutul hotărârii Guvernului nepublicate.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

35. În cazul unei analize de fond a problemei de drept supuse dezbaterii se impune cu prioritate verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a recursului în interesul legii, în raport cu prevederile art. 514 din Codul de procedură civilă coroborate cu cele ale art. 515 din același act normativ.

36. Art. 514 din Codul de procedură civilă prevede că, pentru asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești, colegiile de conducere ale curților de apel au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit.

37. Potrivit art. 515 din Codul de procedură civilă, „recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”.

38. Textele legale menționate anterior determină aria restrictivă a examinării pe care o efectuează Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursului în interesul legii și stabilesc mecanismul, scopul și condițiile de admisibilitate care

trebuie îndeplinite: sesizarea să aibă ca obiect o problemă de drept, această problemă de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești, dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive, iar hotărârile judecătorești să fie anexate cererii.

39. Astfel cum rezultă din dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituția României, unicul și fundamentalul scop al recursului în interesul legii este acela de a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești.

40. Verificarea regularității investirii Înaltei Curți de Casație și Justiție impune, așadar, analizarea condițiilor de admisibilitate a recursului în interesul legii, reglementate, pe de o parte, prin dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești care se anexează cererii”, iar, pe de altă parte, prin dispozițiile art. 514 din același cod, referitoare la obiectul recursului și la titularul sesizării.

41. Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată în vederea soluționării prezentului recurs în interesul legii de către Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, rezultând din cuprinsul sesizării că problema dedusă analizei vizează aplicabilitatea dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil, anume dacă beneficiarul trebuia să cunoască drepturile financiare convenite, cu consecința curgerii termenului de prescripție a dreptului material la acțiune împotriva sa, în condițiile în care acesta nu a efectuat demersuri în vederea aflării conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004, act normativ cu caracter militar, nepublicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, și necomunicat pe nicio altă cale beneficiarilor drepturilor, dar la a cărui existență s-a făcut trimitere în anumite acte legislative publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, fără ca în cuprinsul acestor acte legislative să se fi prevăzut conținutul hotărârii Guvernului nepublicate, problemă care ar fi primit o dezlegare diferită în practica instanțelor judecătorești.

42. Verificând regularitatea investirii, prin prisma dispozițiilor legale anterior menționate, se constată că este îndeplinită cerința legală privind titularul sesizării și cea vizând dezlegarea diferită prin hotărâri judecătorești definitive a litigiilor prin care se tinde la valorificarea unor drepturi de natură salarială fundamentate pe prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 (act normativ nepublicat în Monitorul Oficial al României, Partea I), fiind determinate în mod diferit efectele pe care publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Hotărârii Guvernului nr. 582/2015 le-a produs asupra momentului începerii cursului prescripției dreptului la acțiune, în lipsa oricărui demersuri ale reclamantului pentru a afla conținutul drepturilor salariale specifice recunoscute personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român prin Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

43. Distinct de aceste cerințe de admisibilitate, este necesar a se determina dacă problema enunțată prin actul de sesizare reprezintă o chestiune de drept.

44. Or, în privința acestei condiții de admisibilitate, se impune menționarea faptului că prin Decizia nr. 18 din 29 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 531 din 21 mai 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dacă, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil, publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Hotărârii Guvernului nr. 582/2015 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar determină momentul obiectiv de la care reclamantul ar fi trebuit să cunoască existența drepturilor reclamate având ca obiect drepturi bănești reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană convenite personalului

participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

45. În esență, prin această decizie, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate, stabilite de art. 519 din Codul de procedură civilă, nefiind în prezența unei veritabile chestiuni de drept, în condițiile în care se solicită înseși interpretarea și aplicarea legii în scopul soluționării cauzei.

46. Relevante sub acest aspect sunt paragrafele 78—93 în care s-a reținut:

„78. Procedând la verificarea primului aspect, anume dacă întrebarea formulată are natura unei probleme de drept, se reține că, potrivit art. 2.523 teza a doua din Codul civil: «Prescripția începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune (...), după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea lui».

79. Reiese cu evidență, din conținutul normei juridice enunțate, că determinarea momentului la care titularul dreptului la acțiune trebuia să cunoască nașterea dreptului subiectiv reclamat se face după împrejurări, aceasta însemnând că, de la caz la caz, este necesar să se verifice dacă și în ce măsură titularul dreptului concret pretins trebuia să cunoască faptul că dreptul său la acțiune a luat naștere.

80. În condițiile în care legea nu instituie reguli după care să se procedeze la evaluarea capacității unei persoane de a cunoaște nașterea dreptului prescriptibil și nici repere orientative pentru o asemenea evaluare, concluzia care se poate deduce este aceea că legiuitorul a lăsat judecătorului deplina putere de a aprecia, în fiecare dintre situațiile particulare ce formează obiectul unei proceduri judiciare contencioase, dacă părțile interesate demonstrează că a fost manifestată o conduită rezonabil de diligentă spre a se cunoaște existența dreptului subiectiv în coordonate adecvate pentru a fi exercitată o acțiune în justiție validă.

81. Or, o asemenea evaluare poate fi realizată în modalitatea specifică fiecărei proceduri judiciare contencioase, și anume analizând probatoriul pe care părțile pot să îl furnizeze — corespunzător poziției procesuale adoptate și obligației ce rezultă din art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform căruia «Părțile au obligația (...) să-și probeze pretențiile și apărările, să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia» — spre a justifica încadrarea ori neîncadrarea demersului judiciar al reclamantului în termenul de prescripție.

82. Prin urmare, din conținutul regulii generale consacrate cu valoare de principiu în art. 2.523 din Codul civil trebuie desprinsă concluzia că, pentru stabilirea momentului obiectiv care marchează începutul termenului de prescripție, se impune verificarea unor aspecte de fapt ale litigiului în care se ivește o atare problemă.

83. Relaționarea pe care instanța de trimitere a făcut-o între prevederile art. 2.523 din Codul civil, pe de o parte, și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 582/2015 și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004, pe de altă parte, nu este de natură să conducă la o concluzie diferită de cea expusă în precedent pentru că menționatele hotărâri de Guvern nu conțin vreo dispoziție derogatorie de la regulile generale ale prescripției extinctive, după cum nu conțin vreo dispoziție neclară ori lacunară referitoare la aceeași materie a prescripției. Trimiterea pe care Hotărârea Guvernului nr. 582/2015 o face la drepturile de natură salarială reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 și împrejurarea că acest din urmă act normativ nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, constituie repere obiective care se cer a fi avute în vedere în demersul de evaluare a conduitei reclamantului, respectiv a diligenței pe care acesta trebuia să o manifeste spre a cunoaște nașterea dreptului litigios.

84. Se impune a fi menționat și că nepublicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 are ca aparentă justificare faptul că aceasta reprezintă un act normativ ce reglementează drepturi și obligații

specifice unor raporturi juridice generate de participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român și, din acest motiv, se circumscrie excepției permise de teza finală a art. 108 alin. (4) din Constituție și de art. 11 alin. (2) din Legea nr. 24/2000. În cadrul procedurii pendinte, analiza va avea ca premisă regularitatea acestei calificări a respectivului act normativ și, implicit, a caracterului de a fi nesusceptibil de publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I, prin actul de sesizare nefiind evidențiată vreo problemă de interpretare din această perspectivă.

85. Astfel, deși din principiul general de drept «nemo censetur ignorare legem» decurge prezumția de cunoaștere a legii, aceasta nu poate opera în privința Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 pentru că prezumția este într-o necesară și directă relație cu aducerea la cunoștință a actului normativ prin publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I. Neavând regimul juridic de act normativ publicat pe această cale căreia legiuitorul, prin art. 108 alin. (4) din Constituție și art. 11 din Legea nr. 24/2000, îi conferă valoarea de unică sursă de aducere la cunoștință generală a informațiilor privind conținutul actelor normative, în privința hotărârii de Guvern în discuție nu poate opera prezumția de cunoaștere menționată anterior.

86. Pe de altă parte, trebuie avut în vedere faptul că nici în lege, nici în principiile generale de drept consacrate doctrinar și jurisprudențial nu se regăsește suportul necesar spre a deduce o prezumție legală de necunoaștere a legii în cazul în care este vorba de textul unui act normativ nepublicat în modalitatea specifică menționată anterior. O asemenea reglementare trebuie privită ca orice act juridic care produce efecte față de destinatarii drepturilor și obligațiilor pe care le instituie, iar în situațiile în care se ivesc litigii cu privire la aceste drepturi și obligații se impune a se verifica în concret dacă respectivii destinatari au avut acces la informații suficiente spre a lua cunoștință de conținutul actului ce li se adresează.

87. Așadar, este necesar a se stabili, în fiecare litigiu în parte, dacă și în ce măsură destinatarul unui act normativ nepublicat a avut posibilitatea de a afla despre existența lui, spre a solicita să i se asigure accesul la textul respectivului act și dacă acesta a fost împiedicat să cunoască reglementările relevante, în pofida demersurilor utile și adecvate pe care le-a întreprins pentru o atare finalitate. Într-un context particular precum cel din litigiul aflat pe rolul instanței de trimitere trebuie verificat și dacă regulile de funcționare internă ale instituției deținătoare obligă la informarea persoanei interesate cu privire la conținutul actului normativ nepublicat care privește statutul său profesional, ținându-se cont inclusiv de încadrarea sau neîncadrarea acestui act în categoria celor secrete.

88. Astfel, în cadrul litigiului în care a fost formulată sesizarea pendinte, problema identificată de instanța de trimitere nu constituie o chestiune de drept, care să aibă potențialul de a fi soluționată în procedura de excepție reglementată prin art. 519 din Codul de procedură civilă. Titularul sesizării trebuie să decidă dacă împrejurările de fapt ale speței relevă că reclamantul a făcut demersuri utile și adecvate pentru a cunoaște dreptul conferit de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 de a primi diurna în valută și sumele destinate facilitării relațiilor cu familia, cunoaștere care să fi fost îndeajuns de cuprinzătoare pentru a formula o acțiune în pretenții al cărei obiect să fie pentru instanță determinat ori determinabil. Or, un asemenea demers decizional este unul care ține exclusiv de aplicarea legii în speța concretă și nicidecum unul care să reliefeze un cadru normativ neclar, lacunar ori conținând reglementări contradictorii.

89. În acest context este util a fi observat că din jurisprudența ce a fost comunicată instanței supreme — în cadrul demersului uzual de consultare a instanțelor judecătorești cu privire la chestiunea ce formează obiectul prezentei sesizări — se poate constata că, în litigii similare, instanțele de fond au realizat o analiză complexă a probelor, incluzând și clauzele din contractele pe care părțile reclamante le-au încheiat premergător plecării lor în misiuni de natura celor la care se referă prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004, și au

stabilit în urma acestui demers analitic dacă reclamantii din respectivele procese trebuiau sau nu să cunoască nașterea dreptului la despăgubire.

90. Înalta Curte de Casație și Justiție reține că însăși argumentarea celor două ipoteze de interpretare pe care instanța de trimitere le-a evocat ca posibile răspunsuri la întrebarea formulată prefigurează situații de fapt, și anume: o primă situație în care s-ar aprecia că reclamantul trebuia să cunoască existența dreptului litigios din perspectiva împrejurării că el este conferit printr-un act normativ nepublicat (Hotărârea Guvernului 1.086/2004) și că un alt act normativ publicat ulterior descrie în mod insuficient dreptul litigios concomitent cu trimiterea către incidența actului nepublicat în Monitorul Oficial al României, Partea I; o a doua situație în care norma de trimitere conținută în actul normativ publicat ulterior ar putea fi apreciată ca o împrejurare suficientă spre a se concluziona că reclamantul trebuia să cunoască existența dreptului litigios.

91. În mod neîndoielnic, ambele ipoteze prefigurate astfel de instanța de trimitere implică aprecieri punctuale, particularizate în raport cu situația reclamantului din fiecare proces pentru că — așa cum s-a reținut în precedent — legiuitorul a stabilit explicit, prin art. 2.523 teza a doua din Codul civil, că este necesar a se determina «după împrejurări» situația în care titularul dreptului la acțiune «trebuie» să cunoască nașterea acestui drept. Din perspectiva acestei norme, în coordonatele litigiului în care a fost formulată sesizarea, adoptarea celor două hotărâri de Guvern și modalitatea în care puteau fi cunoscute de funcționarul public cu statut de polițist drepturile pe care acestea le reglementează constituie aspecte de fapt care impun instanței judecătorești sesizate să stabilească — având în vedere ansamblul probelor administrate la inițiativa părților sau prin exercitarea rolului activ al instanței și făcând o apreciere adecvată — în privința gradului de accesibilitate pentru reclamant a prevederilor normative care îi conferă drepturile bănești litigioase.

92. Nu în ultimul rând este util a fi observat că, relativ la modalitatea de determinare a începutului curgerii prescripției, prin Decizia nr. 22 din 24 iunie 2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, pornind de la conținutul art. 2.523 din Codul civil, s-a stabilit că: «(...) regula generală instituită de noul Cod civil privind începutul prescripției extinctive are, de asemenea, un caracter mixt, prezentând caracteristica stabilirii — alternativ — a două momente de la care prescripția începe să curgă, și anume: un moment subiectiv, principal, constând în data cunoașterii nașterii dreptului la acțiune, și un moment obiectiv, subsidiar, constând în data când, după împrejurări, trebuia cunoscută nașterea acestui drept.

Prin urmare, simpla încălcare a dreptului subiectiv, deși implică nașterea dreptului la acțiune, nu atrage și începutul prescripției extinctive, dacă titularul dreptului la acțiune nu a cunoscut, în mod efectiv, actele sau faptele de care legea leagă nașterea dreptului la acțiune și nici, după împrejurări, nu trebuia să le cunoască. Dacă titularul dreptului la acțiune nu are cunoștință de elementele minime care fundamentează dreptul său, respectiv actul sau faptul juridic, licit sau ilicit, și cel care este ținut să răspundă, atunci nu poate acționa, astfel încât, dacă prescripția ar începe să curgă, curgerea ar fi nejustificată, căci aceste elemente pot să nu fie cunoscute, după cum s-a arătat, la data încălcării dreptului subiectiv.

În felul acesta, prin noua regulă edictată, legiuitorul încearcă să evite riscul ca prescripția să se împlinească înainte ca ea să fi început efectiv să curgă, deoarece titularului dreptului la acțiune nu i se poate reproșa inacțiunea, cât timp nu avea posibilitatea reală de a face acte întreruptive, din cauza necunoașterii existenței dreptului sau a exigibilității acestuia ori a celui care ar fi ținut să răspundă, după caz.

În sistemul actualului Cod civil, momentul începutului prescripției extinctive, în lipsa unei reguli speciale, trebuie determinat de instanța de judecată numai pe baza unui probatoriu complex, deoarece trebuie stabilită nu numai data

nașterii dreptului la acțiune, ci și dacă titularul lui avea cunoștință ori trebuia să cunoască acest fapt.

În concluzie, așa cum a arătat și autorul sesizării, momentul la care persoana vătămată printr-un act administrativ nelegal a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască întinderea pagubei constituie o împrejurare de fapt, care trebuie dovedită printr-un probatoriu serios, nefiind legată în mod direct și aprioric nici de comunicarea actului administrativ nelegal și nici de momentul rămânerii definitive a hotărârii de anulare a acestuia».

93. Concluzionând prin prisma considerentelor anterior expuse, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că întrebarea formulată de instanța de trimitere are ca obiect dezlegarea unei chestiuni de fapt, iar nu a unei chestiuni de drept apte a forma obiect al unei rezolvări de principiu pe calea mecanismului de unificare a practicii judiciare care își găsește reglementarea în art. 519 din Codul de procedură civilă. Prin sesizarea formulată nu se urmărește stabilirea înțelesului sau a conținutului normei juridice, ci, mai degrabă, pornind de la un anumit rezultat al interpretării dispozițiilor legale, se are în vedere doar aplicarea normei, cu scopul de a identifica soluția ce trebuie dispusă în cauză.”

47. Or, așa cum s-a reținut deja în jurisprudența instanței supreme, chiar în ipoteza respingerii, ca inadmisibilă, a acestei sesizări, decizia prealabilă „beneficiază, ca orice act jurisdicțional, de efectul autorității de lucru judecat atașat considerentelor care sprijină și explicitează soluția inadmisibilității sesizării” (Decizia nr. 2 din 8 februarie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 342 din 5 aprilie 2021).

48. Prin această decizie s-a reținut, în legătură cu aceeași problemă de drept, că, „statuând de principiu asupra raportului dintre cele două mecanisme de unificare a practicii judiciare, reglementate de art. 514—521 din Codul de procedură civilă, instanța supremă a reținut constant, în jurisprudența dezvoltată în materie, argumentul că cerința nouătății consacrată de art. 519 din același cod trebuie privită ca unul dintre elementele de diferențiere între cele două mecanisme de unificare a practicii: dacă recursul în interesul legii are menirea de a înlătura o practică neunitară deja intervenită în rândul instanțelor judecătorești (control a posteriori), hotărârea preliminară are ca scop preîntâmpinarea apariției unei astfel de practici (control a priori)”.

49. Procedând la o analiză comparativă a sesizării de față în raport cu cea care a constituit obiect al Dosarului nr. 3.449/1/2020, cu a cărei analiză a fost investit Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (și soluționată prin Decizia nr. 18/2021), se reține că prezenta sesizare se circumscrie, în esență, aceleiași chestiuni litigioase, deja calificată de către instanța supremă ca reprezentând o chestiune de fapt, cu singura particularizare că, în spețele soluționate prin hotărârile identificate de titularul sesizării ca fiind apte a releva o jurisprudență divergentă, reclamantul nu a întreprins demersuri pentru a afla conținutul acestui act normativ nepublicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, anterior sesizării instanțelor investite cu soluționarea litigiilor prin care se tinde la valorificarea unor drepturi salariale recunoscute prin Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, iar conținutul acesteia nu a fost comunicat pe nicio altă cale beneficiarilor drepturilor.

50. Această modalitate în care titularul sesizării a înțeles să reformuleze chestiunea litigioasă dedusă analizei, particularizând o anumită situație premisă, nu are însă aptitudinea de a fundamenta admisibilitatea prezentei sesizări, întrucât, indiferent de ipotezele particulare menționate de către titularul sesizării drept repere apte să influențeze stabilirea momentului obiectiv care marchează începutul termenului de prescripție, determinarea în concret a acestui moment presupune, așa cum s-a statuat deja, cu caracter obligatoriu, prin Decizia nr. 22/2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, analiza probatoriului.

51. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 2.523 din Codul civil, text de lege care instituie regula generală în privința începutului cursului prescripției, prescripția începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau trebuia să cunoască, după împrejurări, nașterea dreptului.

52. Această regulă de determinare a începutului prescripției extinctive se caracterizează prin stabilirea a două momente alternative de la care prescripția poate începe să curgă, și anume: pe de o parte, momentul subiectiv al datei cunoașterii nașterii dreptului la acțiune, iar, pe de altă parte, momentul obiectiv al datei la care trebuia cunoscută nașterea acestui drept.

53. Simpla încălcare a dreptului subiectiv, deși implică nașterea dreptului la acțiune, nu atrage și începutul prescripției extinctive, dacă titularul dreptului la acțiune nu a cunoscut, în mod efectiv, actele sau faptele de care legea leagă nașterea dreptului la acțiune și nici, după împrejurări, nu trebuia să le cunoască.

54. Prin urmare, începutul prescripției extinctive este reprezentat de data la care titularul dreptului la acțiune are posibilitatea materială, dar și juridică, de a face acte de întrerupere a prescripției, respectiv de a acționa în justiție, ceea ce presupune că reclamantul este chemat să probeze imposibilitatea identificării actelor sau faptelor de care legea leagă nașterea dreptului la acțiune, respectiv că nici după împrejurări nu trebuia să le cunoască, în caz contrar, operând prezumția de culpă de a nu fi depus toate diligențele necesare pentru a cunoaște, în mod efectiv, nașterea dreptului său la acțiune.

55. În consecință, pentru soluționarea problemei litigioase ce face obiect al prezentei sesizări, nu este suficient a se constata că reclamantul nu a întreprins demersuri pentru a afla conținutul drepturilor reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, act normativ nepublicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, și necomunicat acestuia anterior, pe altă cale, ci este necesar a se stabili, în fiecare litigiu în parte, raportat la circumstanțele particulare ale cauzelor analizate, dacă și în ce măsură beneficiarul drepturilor reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 a avut efectiv posibilitatea de a cunoaște existența drepturilor astfel reglementate.

56. Așadar, inclusiv în această ipoteză particulară, soluționarea chestiunii litigioase circumscrise determinării momentului de început al prescripției presupune verificarea unor aspecte de fapt ale litigiului, pe baza analizei probatoriului, așa cum s-a statuat deja în cuprinsul Deciziei nr. 18/2021 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (care a făcut trimitere în acest context la conținutul regulilor de funcționare internă ale instituției deținătoare, respectiv la clauzele din contractele pe care părțile reclamante le-au încheiat premergător plecării lor în misiuni de natura celor la care se referă prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004).

57. De altfel, analiza jurisprudenței anexate relevă preocuparea unanimă a instanțelor în legătură cu determinarea momentului de început al prescripției extinctive, în aplicarea art. 2.523 din Codul civil, și de a aplica noua regulă generală privind începutul prescripției extinctive care prezintă caracteristica stabilirii — alternativ — a celor două momente de la care prescripția începe să curgă, respectiv determinarea momentului subiectiv, principal, constând în data cunoașterii nașterii dreptului la acțiune, și a momentului obiectiv, subsidiar, constând în data când, după împrejurări, trebuia cunoscută nașterea acestui drept, apreciere realizată în funcție de particularitățile fiecărui litigiu, soluțiile diferite fiind influențate exclusiv de aprecierea probatoriului, iar nu de o interpretare diferită a dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil.

58. Se impune a se reține că, în cauză, sesizarea nu ridică o problemă de interpretare a unei dispoziții legale, respectiv a prevederilor art. 2.523 din Codul civil, întrucât reprezintă o chestiune care trebuie stabilită de către instanțe, în raport cu circumstanțele fiecărei spețe.

59. Or, astfel cum rezultă din interpretarea dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, obiectul sesizării cu un recurs în interesul legii nu poate privi decât o problemă de drept

care a fost interpretată și aplicată în mod neunitar, așadar soluționată în mod diferit de către instanțele judecătorești; în acest sens sunt și considerentele Deciziei nr. 5 din 20 ianuarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, pronunțată în Dosarul nr. 885/1/2019 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 19 februarie 2021, în care s-a reținut, la paragraful 44, că: „[...] noțiunea de «problemă de drept» (în ceea ce privește recursul în interesul legii) și cea de «chestiune de drept» (în contextul hotărârilor prealabile) pot presupune nu numai clarificarea unei norme juridice echivoce sau susceptibile de mai multe sensuri, ci, în egală măsură, permit, de exemplu: stabilirea unei concluzii ce se impune din coroborarea unor norme juridice, prin aplicarea corespunzătoare a regulilor de interpretare; a se decide dacă o normă juridică mai este în vigoare sau nu, ca efect al unor modificări sau evenimente legislative succesive, în absența unei abrogări exprese; identificarea efectelor legale ale unor decizii pronunțate de instanța de contencios constituțional; statuarea cu privire la incidența unei norme de drept într-o anumită categorie de cauze, având un anumit obiect; clarificarea raportului dintre două norme pe baza categoriilor de normă generală/normă specială și prioritatea incidenței normei speciale etc.”.

60. Sub acest aspect, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că „premisele recursului în interesul legii sunt acelea că o dispoziție legală conține reglementări îndoielnice, lacunare ori

neclare, necesar a fi lămurite sub aspectul interpretării, pentru înlăturarea unei aplicări neunitare a acesteia. *Per a contrario*, nu sunt asigurate aceste premise dacă textul de lege atacat presupune doar modalitatea în care, stabilind circumstanțele unei cauze — atribut exclusiv al instanței sesizate cu litigiul — instanțele realizează aplicarea unei dispoziții legale, dispoziție care are întotdeauna un caracter general și impersonal, din care judecătorii trebuie să extragă esența aplicării la un caz concret” (Decizia nr. 11 din 23 mai 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 13 iulie 2016).

61. În consecință, recursul în interesul legii nu poate avea ca obiect elementele de fapt ale cauzei, astfel că instanța supremă nu poate fi investită, în cadrul acestei proceduri, cu aplicarea legii, în scopul soluționării cauzelor respective, un asemenea atribut intrând și fiind necesar să rămână în sfera de competență a instanțelor de judecată.

62. În acest caz, revine instanțelor de judecată rolul de a realiza o aplicare cazuală, care presupune studiul circumstanțelor particulare ale cererii, iar apoi calificarea ei juridică și, ulterior, pentru emiterea actului jurisdicțional final, aplicarea normei incidente.

Pentru aceste considerente, constatând că nu sunt îndeplinite condițiile regularității investiției, prin prisma dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, se apreciază că recursul în interesul legii nu este admisibil.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov privind dezlegarea următoarei probleme de drept:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.523 din Codul civil, trebuia beneficiarul să cunoască drepturile financiare convenite, cu consecința curgerii termenului de prescripție a dreptului material la acțiune împotriva sa, în condițiile în care acesta nu a efectuat demersuri în vederea aflării conținutului Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană convenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, act normativ ce are caracter militar, nepublicat în Monitorul Oficial al României și necomunicat pe nicio altă cale beneficiarilor drepturilor, dar la a cărui existență s-a făcut trimitere în anumite acte legislative publicate în Monitorul Oficial, fără ca în cuprinsul acestor acte legislative să se fi prevăzut conținutul hotărârii de guvern nepublicate.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 21 martie 2022.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

